

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 6. évfolyamosok számára

2010. január 28. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

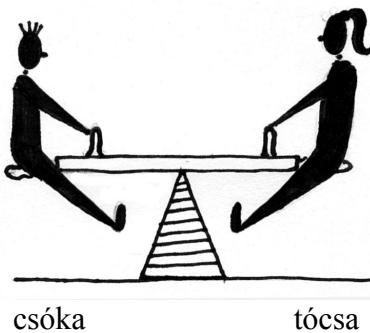
Jó munkát kívánunk!

1.	Változtasd meg a megadott szó magánhangzóját úgy, hogy három új szót kap!	DAL	a
2.	Írd le az ismert szókapcsolatot a jelentés alapján a kulcsszó felhasználásával! Pl.: meg sem hallja (elenged) → elengedi a füle mellett		
	a) énekelni kezd (fakad) →	a	
	b) megbüntették, megverték (elhúz) →	b	
	c) közhírré teszi, elhíreszteli (ver) →	c	
	d) ugyanazt mondják (fúj) →	d	
	e) az ablaka alatt muzsikál (ad) →	e	
3.	Olvasd el figyelmesen a verset!	a	
	Kányádi Sándor: Ősz volna még	b	
	Ősz volna még s a varjak már közhírré tették a dermesztő tél közeledtét	c	
	károg az ég éhenkórász nagy csapat csóka ricsajog hussog reggel óta	d	
	tócsára jég virágra fűre harmat dermed megöregedtek a kertek		
	jó volna még sütkérezni de jó is volna ha az égen pacsirta szólna		
Írd le az alábbi szavak, illetve kifejezés versben szereplő rokon értelmű pájját!			
a)	kihirdették:		
b)	sereg:		
c)	zimankós:		
d)	eljárt felettük az idő:		

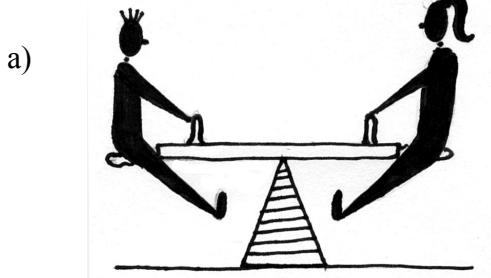
4. A mérleghinta csak akkor van egyensúlyban, ha minden oldalára **ugyanolyan szófajú szó** kerül. Egészítsd ki az ábrákat a Kányádi-versből (3. feladat) vett szavakkal!

a
b
c
d

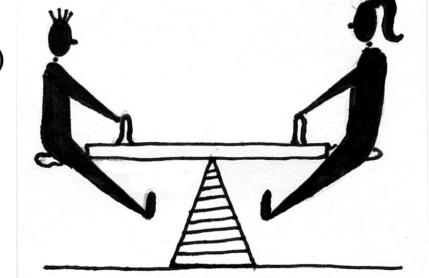
Minta:

tócsa

megöregszik

jég

harmat

jó

5. Alkoss két ugyanilyen ritmusú sort a megadott szóhalmazból válogatva! A megadott szavakat csak egyszer használhatod fel! (A szavakat ne toldalékold!)

a

Csendül a nóta

.....
.....

hangod, gerlice,
a, vadgalamb, szélben,
három, és, szárnyai,
hallom, szólal

6. Keresd meg az alábbi szövegben azt a **hét** szót, amelyekben helyesírási hiba van! Írd le mindegyiket kijavítva a szöveg alatti pontsorokra!

a

Mi lehetett az első hangszer? Talán egy odvas fa, amely hangott adott, ha rá ütött az ősember a tenyerével. Hangot, amelyető csalt elő, gyorsabb vagy lassabb ritmusban, ahogy ütögette: dön, dön, dönödönödön. Valószínűleg megis ijedt először az ismeretlen hangtól, amely nem hasonlított sem az ő hangjára, sem az állatéra.

.....
.....
.....
.....
.....

7. Magyarázd meg, hogy mit jelentenek az alábbi szavak úgy, hogy minden zárójelben lévő szót felhasználysz, és ha szükséges, toldalékolod őket! A megadottakon kívül más szavakat nem használhatsz!

a
b
c
d

a) **zenekar:** (együttes, játszó, közös, zenész)

b) **zeneszerző:** (alkotás, foglalkozó, személy, zenemű)

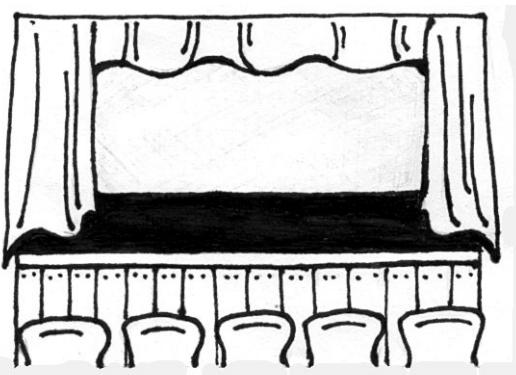
c) **zenebohóc:** (a, aki, artista, közönség, mutatvány, szórakoztat, zenei)

d) **zenerajongó:** (a, egyén, lelkesedő, zene)

8. Válogass a hangsereket közül! A színpadra a magas, a nézőtérrre a mély hangrendű szavak kerüljenek!

a
b

hegedű, brácsa, fuvola, klarinét, cimbalom, cselló, zongora, xilofon, kürt

←

←

9. Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

a
b
c
d
e
f
g

Mark Twain: Huckleberry Finn kalandjai
(részlet alapján)

Hát a *Tom Sawyer kalandjai* című könyv azzal fejeződik be, hogy Tom meg én megtaláltuk a pénzét, amit a rablók eldugtak a barlangban, és gazdagok lettünk. Hatezer dollárt kaptunk koponyánként – tiszta, merő aranyban. Thatcher bíró pedig kiadta kamatra, és az minden napra egy dollárt hozott, évről évre pedig sokkal többet, semhogy az ember tudná, mit kezdjen vele. Özvegy Douglasné fiának fogadott, és azt mondta, Huckleberry, ki foglak *civelizálni*; de nem volt könnyű kenyér a házában lakni, amilyen rémisztően rendes és finom volt az özvegy mindenben; és amikor már nem bírtam tovább, meglógtam. Bebújtam régi rongyaimba, és visszatértem az öreg hordóhoz, ahol azelőtt laktam, és megint szabad voltam és elégedett. De Tom Sawyer fölhajkurászott, és azt mondta, hogy rablóbandát akar alapítani, és én is beléphetek, ha visszamegyek az özvegyhez, és tisztességesen viselem magamat. Így hát visszamentem.

Aztán kezdődött megint a régi nóta. Az özvegy csööngett, ha vacsorázni kellett menni, és pontosan meg is kellett jelennem. Amikor az ember már az asztalnál ült, nem láthatott neki az evésnek, hanem várnival kellett, amíg az özvegy lesunya a fejét, és morog valamit az ételre, pedig azzal igazán semmi hiba nem volt, legfeljebb hogy minden külön-külön főzötött. Pedig ha minden összehabar az ember, és kellőképpen leönti szósszal, hamarébb megtalálja az ízét.

- a) Írd le, mennyi pénzét kaptak a fiúk a kincsek után!
- b) Az alábbiak közül mi volt a jó a vacsorában az elbeszélő szerint? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!
- A** Hogy azonnal elkezdhetett enni.
B Hogy ki lehetett öltözni a vacsorához.
C Hogy nem volt rossz az étel.
D Hogy az özvegygyel lehetett együtt.

c) Hol lakott a történet elbeszélője, mielőtt az özvegy a fiává fogadta volna? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A barlangban

B konyhában

C hordóban

D bíróságon

d) Írd ki azt a részt, amelyből kiderül, hogy a részlet egy másik regény folytatása!

.....
.....

e) Írd le, hogy mi a neve az elbeszélőnek!

f) Gazdag volt-e az elbeszélő az elbeszélés idején? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A Nem, mert egy özvegynél lakott.

B Igen, mert a pénze sokat kamatozott.

C Nem, mert beállt egy rablóbandába.

D Igen, mert külön főztek neki.

g) Mi volt a feltétele annak, hogy az elbeszélő a rablóbandába kerülhessen? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A Ha visszamegy az özvegyhez.

B Ha a régi rongyaiban jár.

C Ha pontosan megjelenik a vacsoránál.

D Ha kiadja a pénzét kamatra.

10. Írj 6–8 mondatos fogalmazást, amelynek tetszőleges helyére illeszd be az alábbi mondatot:

Táncoltam örömöben, amikor megláttam...

Adj címet a fogalmazásnak!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	
i	